

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

**ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ**

**ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ &
ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑΣ**

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ακαδημαϊκό Έτος

2023– 2024

Πίνακας Περιεχομένων

Χαιρετισμός Διευθυντή.....	4
Το Ιόνιο Πανεπιστήμιο.....	5
Το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) «Διατήρηση & Διαχείριση Πολιτισμικής Κληρονομιάς».....	6
Γενικά.....	6
Αποστολή.....	6
Πολιτική Ποιότητας.....	6
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα.....	8
Διοίκηση.....	9
Ανθρώπινο Δυναμικό.....	9
Κτηριακές & Εργαστηριακές υποδομές.....	11
Σπουδές στο ΔΠΜΣ «Διατήρηση & Διαχείριση Πολιτισμικής Κληρονομιάς».....	11
Γενικά.....	11
Πρόγραμμα Σπουδών.....	12
Μαθήματα Α΄ Εξαμήνου.....	14
PCH101 - Δημόσια Αρχαιολογία και Πολιτισμική Κληρονομιά.....	14
PCH102 – Ζητήματα Διαχείρισης Τεκμηρίων Πολιτισμικής Κληρονομιάς.....	14
PCH103 – Προληπτική Συντήρηση Πολιτισμικών Τεκμηρίων.....	14
PCH104 – Ειδικά Θέματα Διατήρησης Ανόργανων Υλικών.....	15
PCH105 – Σύγχρονες Επιστημονικές Μέθοδοι Ταυτοποίησης και Χρονολόγησης Υλικών.....	15
PCH106 – Προστασία και Ανάδειξη Πολιτισμικού και Φυσικού Περιβάλλοντος.....	15
PCH107 – Πολιτισμικό Management και Νομοθεσία.....	16

PCH108 – Επίδραση Κλιματικών Αλλαγών σε Τέχνηρα και Μνημεία.....	16
Μαθήματα Β΄ Εξαμήνου	17
PCH201 – Ειδικά Θέματα Διατήρησης Οργανικών Υλικών	17
PCH202 – Πολιτιστική Κληρονομιά στην Ψηφιακή Εποχή.....	17
PCH203 – Μουσειολογία και Ανάδειξη Πολιτισμικού Αγαθού.....	17
PCH204 – Μέθοδοι Στατιστικής Ανάλυσης Πολιτισμικών Δεδομένων	17
PCH205 – Χαρτογράφηση Πολιτισμικού Τοπίου.....	18
PCH206 – 3D Τεχνολογίες στην Πολιτισμική Κληρονομιά	18
PCH207 – Έλεγχος Επιπτώσεων Μικροβιολογικών Παραμέτρων στα Έργα Τέχνης	18
PCH208 – Πολιτισμικός Τουρισμός.....	19
Μαθήματα Γ΄ Εξαμήνου.....	20
PCH300 – Πρακτική Άσκηση	20
PCH301 – Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	20
Φοιτητικά θέματα.....	21
Νεοεισερχόμενοι φοιτητές.....	21
Τηλεκπαίδευση.....	21
Σύγχρονη Τηλεκπαίδευση	21
Βιβλιοθήκη – Υπηρεσίες πληροφόρησης.....	22
Πρακτική Άσκηση.....	22
Erasmus+	22

Χαιρετισμός Διευθυντή

Αγαπητές μεταπτυχιακές φοιτήτριες και Αγαπητοί μεταπτυχιακοί φοιτητές,

Το Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Διατήρηση & Διαχείριση Πολιτισμικής Κληρονομιάς» εισέρχεται στο τρίτο χρόνο λειτουργίας του και η υλοποίησή του αποτελεί προϊόν συλλογικής προσπάθειας των μελών της Ακαδημαϊκής κοινότητας καθώς και του Διοικητικού προσωπικού των Τμημάτων Περιβάλλοντος και Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας & Μουσειολογίας του Ιονίου Πανεπιστημίου.

Ο πολιτισμός ως φαινόμενο αποτελεί για μια χώρα τη σύνδεση μεταξύ παρελθόντος, παρόντος και μέλλοντος. Η διατήρηση και η διαχείριση της πολιτισμικής κληρονομιάς είναι ένα διεπιστημονικό πεδίο τόσο από την πλευρά της θεωρητικής-ερευνητικής μελέτης όσο και από την πλευρά της πρακτικής επαγγελματικής ενασχόλησης.

Το Πρόγραμμα σπουδών του ΔΠΜΣ στο οποίο έχετε εισαχθεί, έχει σχεδιαστεί προκειμένου να αναδείξει και να υπηρετήσει τη διεπιστημονικότητα του πεδίου και αποτελείται από εκπαιδευτικές ενότητες που σχετίζονται με την επιστήμη της συντήρησης, τις ανθρωπιστικές επιστήμες, τις επιστήμες της Πληροφορίας και των Μαθηματικών καθώς και τις φυσικές επιστήμες.

Με την ελπίδα ότι ο καθένας και η καθεμία από εσάς θα αντλήσει από τη φοίτησή του τα εφόδια εκείνα που θα τον βοηθήσουν να υπηρετήσει με πάθος και ήθος τη διατήρηση και διαχείριση της πολιτισμικής κληρονομιάς από το δικό του μετερίζι, σας καλωσορίζουμε με χαρά στο μεταπτυχιακό μας πρόγραμμα και σας ευχόμαστε ολόψυχα

Καλή ακαδημαϊκή χρονιά!

Ο Διευθυντής του ΔΠΜΣ

Διονύσιος Κουλουγλιώτης

Καθηγητής Τμήματος Περιβάλλοντος
Ιονίου Πανεπιστημίου

Το Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Το Ιόνιο Πανεπιστήμιο ιδρύθηκε το 1984. Όπως όλα τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) της χώρας, έχει ως αποστολή διά μέσου της επιστημονικής έρευνας και της διδασκαλίας να παράγει, να μεταδίδει τη γνώση και να καλλιεργεί τις τέχνες. Οφείλει να διαμορφώνει υπεύθυνους ανθρώπους και πολίτες με επιστημονική, κοινωνική και πολιτική συνείδηση και να παρέχει τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία. Εργάζεται επίσης για την αντιμετώπιση κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών του τόπου.

Το Ιόνιο Πανεπιστήμιο εκτείνεται γεωγραφικά σε 4 νησιά του Ιονίου Πελάγους (από Βορρά προς Νότο: Κέρκυρα, Λευκάδα, Κεφαλονιά, Ζάκυνθος), απαρτίζεται από 5 Σχολές οι οποίες αποτελούνται από συνολικά 12 Ακαδημαϊκά Τμήματα.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος

Το τμήμα ξεκίνησε στη Ζάκυνθο το 2003 με την ονομασία «Τμήμα Οικολογίας & Περιβάλλοντος». Το 2009 μετονομάστηκε σε «Τμήμα Τεχνολογίας Περιβάλλοντος και Οικολογίας» ενώ ξεκίνησε τη λειτουργία δεύτερο τμήμα στη Ζάκυνθο με την ονομασία «Τμήμα Προστασίας & Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς».

Το Ακαδημαϊκό Έτος 2013-2014 το τμήμα απέκτησε νέα ονομασία με την εφαρμογή του σχεδίου «Αθηνά» και έφερε τον τίτλο «Τμήμα Τεχνολόγων Περιβάλλοντος Τ.Ε.» με δύο πλήρως ανεξάρτητες Εισαγωγικές Κατευθύνσεις: Τεχνολογιών Φυσικού Περιβάλλοντος, και Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς. Το 2015 η κατεύθυνση συντήρησης ορίστηκε ως αντίστοιχη του τμήματος «Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του ΤΕΙ της Αθήνας (ΦΕΚ 639/21-4-2015) δίνοντας αντίστοιχα επαγγελματικά δικαιώματα ενώ το 2017 με τον νόμο 4485 (ΦΕΚ 114/4-8-2017) η εισαγωγική κατεύθυνση «Συντήρηση Πολιτισμικής Κληρονομιάς» μετονομάστηκε σε «Συντήρηση Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης».

Τον Οκτώβριο του 2018 με το ΦΕΚ 142/03.08.2018 τεύχος Α το ΤΕΙ Ιονίων Νήσων συγχωνεύτηκε από το Ιόνιο Πανεπιστήμιο και το Τμήμα Τεχνολόγων Περιβάλλοντος Τ.Ε. μετονομάστηκε σε «Τμήμα Περιβάλλοντος». Στο Τμήμα Περιβάλλοντος του Ιονίου Πανεπιστημίου εντάχθηκαν τα μέλη ΔΕΠ και των δύο εισαγωγικών κατευθύνσεων του πρώην ΤΕΙ Ιονίων Νήσων.

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος, στοχεύει στην ποιοτική και ποσοτική κατανόηση των Φυσικών, Χημικών, Βιολογικών διεργασιών και αποτελεσμάτων τους στο περιβάλλον και τα οικοσυστήματα, στις περιβαλλοντικές τεχνολογίες και στη μελέτη της αλληλεπίδρασης φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος. Μέσω των κατάλληλα εξειδικευμένων γνωστικών αντικειμένων του Διδακτικού – Ερευνητικού προσωπικού του, τα οποία καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα των Επιστημών Περιβάλλοντος, το Τμήμα προσφέρει στους φοιτητές του υψηλή ποιότητα σπουδών προς απόκτηση επαγγελματικού επιπέδου γνώσεων και δεξιοτήτων.

Το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) «Διατήρηση & Διαχείριση Πολιτισμικής Κληρονομιάς»

Γενικά

Το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) «Διατήρηση & Διαχείριση Πολιτισμικής Κληρονομιάς» ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 2020 (ΦΕΚ 4823/Β'/2-11-2020) με τη σύμπραξη των παρακάτω δύο Ακαδημαϊκών Τμημάτων του Ιονίου Πανεπιστημίου: του Τμήματος Περιβάλλοντος της Σχολής Περιβάλλοντος το οποίο είναι το επισπεύδον (συντονίζον) τμήμα και του Τμήματος Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας & Μουσειολογίας της Σχολής Επιστήμης της Πληροφορίας και Πληροφορικής ως συνεργαζόμενου.

Η απόφαση ίδρυσής του τροποποιήθηκε τον Απρίλιο 2023 (ΦΕΚ 2447/Β'/12-4-2023) και προβλέπει την καθιέρωση χρήσης μεθόδων εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης για το 90% της διδασκαλίας και παρακολούθησης των εκπαιδευτικών του ενοτήτων με το υπόλοιπο 10%, το οποίο αντιστοιχεί στο εργαστηριακό μέρος μεμονωμένων ενοτήτων να πραγματοποιείται δια ζώσης, στις εγκαταστάσεις του συντονίζοντος Τμήματος Περιβάλλοντος στη Ζάκυνθο.

Το ΔΠΜΣ υποδέχθηκε τους πρώτους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες το Ακαδημαϊκό Έτος 2021-22.

Αποστολή

Η αποστολή του ΔΠΜΣ συνίσταται στα παρακάτω:

- Να συμβάλλει στην εξέλιξη των διαφορετικών επιστημών που συνεισφέρουν στην ανάδειξη, μελέτη, καταγραφή και διατήρηση των πολιτισμικών αγαθών.
- Να προάγει τη διεπιστημονική συνεργασία και αλληλοκατανόηση όλων των επιστημονικών πεδίων που εμπλέκονται στην ίδρυση και ορθή λειτουργία πολιτιστικών ιδρυμάτων.
- Να προάγει την επιστημονική έρευνα και να μεταδώσει την ακαδημαϊκά καλλιεργούμενη γνώση στον τομέα της μουσειολογίας και της διαχείρισης πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Να συμβάλλει στην αναβάθμιση του επιστημονικού ρόλου του επιμελητή ενός πολιτιστικού ιδρύματος που ασχολείται με την πρακτική εφαρμογή διαχείρισης των αρχαιολογικών, ιστορικών, εκκλησιαστικών, λαογραφικών και εθνογραφικών τέχνεργων

Πολιτική Ποιότητας

Η λειτουργία του ΔΠΜΣ ακολουθεί την εγκεκριμένη πολιτική ποιότητας η οποία ισχύει για όλα τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών τα οποία οργανώνονται με την ευθύνη του Τμήματος Περιβάλλοντος. Το γενικό κείμενο είναι αναρτημένο τόσο στον επίσημο ιστότοπο του Τμήματος Περιβάλλοντος (<https://envi.ionio.gr/gr/departments/quality-policy-rms/>). Το εξειδικευμένο κείμενο που αφορά ειδικά στο ΔΠΜΣ «Διατήρηση & Διαχείριση Πολιτισμικής Κληρονομιάς»

ΔΠΜΣ «Διατήρηση & Διαχείριση Πολιτισμικής Κληρονομιάς» – Ιόνιο Πανεπιστήμιο
και το οποίο είναι αναρτημένο στον επίσημο ιστότοπο του ΔΠΜΣ (<https://envi.ionio.gr/preserv-ch/gr/quality-policy/>), είναι το παρακάτω:

Η Πολιτική Ποιότητας του Τμήματος Περιβάλλοντος εναρμονίζεται πλήρως με την πολιτική ποιότητας του Ιονίου Πανεπιστημίου καθιστώντας το Τμήμα Περιβάλλοντος απόλυτα προσηλωμένο και δεσμευμένο στην παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης οργανώνοντας και υλοποιώντας Προγράμματα Προπτυχιακών, Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών υψηλών ακαδημαϊκών προδιαγραφών και σημαντικής προστιθέμενης αξίας μέσα από μια διεπιστημονική-διαθεματική προσέγγιση.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος επιδιώκει και υποστηρίζει την ανάπτυξη και καλλιέργεια ενός δημιουργικού περιβάλλοντος έρευνας, ελεύθερης επιστημονικής έκφρασης και εργασίας για όλο το προσωπικό και τα μέλη της ακαδημαϊκής του κοινότητας. Το Τμήμα Περιβάλλοντος δεσμεύεται για την εφαρμογή της εν λόγω πολιτικής ποιότητας, σε όλα τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών που ήδη προσφέρει ή πρόκειται να προσφέρει στο μέλλον είτε αυτοτελώς είτε σε συνεργασία με άλλα Τμήματα/Φορείς του Ιονίου Πανεπιστημίου (ΙΠ) ή άλλων Ιδρυμάτων, όπως είναι το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διατήρηση & Διαχείριση Πολιτισμικής Κληρονομιάς» (ΔΠΜΣ «ΔΔΠΚ») το οποίο συνδιοργανώνει με το Τμήμα Αρχαιολογίας, Βιβλιοθηκονομίας & Μουσειολογίας του ΙΠ. Η πολιτική ποιότητας υποστηρίζει την ακαδημαϊκή φυσιογνωμία και τον προσανατολισμό του ΔΠΜΣ «ΔΔΠΚ».

Στο ΔΠΜΣ «ΔΔΠΚ», όπως και σε κάθε ΠΜΣ του Τμήματος Περιβάλλοντος, τίθενται, υλοποιούνται και παρακολουθούνται στόχοι ποιότητας οι οποίοι εξυπηρετούν συγκεκριμένους στρατηγικούς στόχους, καθορίζονται τα μέσα και οι ενέργειες για την επίτευξή τους με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών, και εφαρμόζονται οι ενδεικνυόμενες εσωτερικές και εξωτερικές διαδικασίες αξιολόγησης και ελέγχου με απώτερο σκοπό τη διαρκή βελτίωσή του. Οι στόχοι ποιότητας είναι μετρήσιμοι και αποτιμώνται μέσω συγκεκριμένων δεικτών σε ετήσια βάση.

Ειδικότερα, η υλοποίηση της πολιτικής ποιότητας του ΔΠΜΣ «ΔΔΠΚ» είναι συνυφασμένη με την εφαρμογή διαδικασιών ποιότητας οι οποίες διασφαλίζουν τα παρακάτω:

- την καταλληλότητα της δομής και της οργάνωσης του ΔΠΜΣ «ΔΔΠΚ»,
- την επιδίωξη μαθησιακών αποτελεσμάτων και προσόντων τα οποία θα είναι σύμφωνα Ευρωπαϊκό και Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης (Επίπεδου 7),
- την ανάπτυξη και διαρκή αναδιαμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με τις τρέχουσες εξελίξεις στο χώρο της επιστήμης και της αγοράς,
- την προώθηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του διδακτικού έργου,
- την προώθηση της αριστείας στην έρευνα,
- την καταλληλότητα των προσόντων όλων των μελών του διδακτικού προσωπικού,
- τη διασύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας,
- τη σύνταξη, εφαρμογή και παρακολούθηση ετήσιας στοχοθεσίας ποιότητας για τη βελτίωση του Προγράμματος Σπουδών του ΔΠΜΣ «ΔΔΠΚ»,
- το υψηλό επίπεδο ζήτησης των αποκτώμενων προσόντων των αποφοίτων στην αγορά εργασίας,
- την επαρκή και ποιοτική παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στους μεταπτυχιακούς φοιτητές για την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας του ΔΠΜΣ «ΔΔΠΚ» τόσο για το τμήμα αυτής που πραγματοποιείται εξ' αποστάσεως όσο και για το δια ζώσης,

- την αποδοτική αξιοποίηση των οικονομικών πόρων του ΔΠΜΣ «ΔΔΠΚ» που προέρχονται από τα διδάκτρα
- τη διενέργεια ετήσιας εσωτερικής αξιολόγησης του ΔΠΜΣ «ΔΔΠΚ», στο πλαίσιο του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας (ΕΣΔΠ) του Ιονίου Πανεπιστημίου με τη συνεργασία της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) του Τμήματος, της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών (ΕΠΣ) του ΔΠΜΣ και της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) του Ιδρύματος.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση των σπουδών στο Δ.Π.Μ.Σ. «Διατήρηση & Διαχείριση Πολιτισμικής Κληρονομιάς» οι διπλωματούχοι αναμένεται να έχουν επιτύχει τα παρακάτω μαθησιακά αποτελέσματα:

1. Να είναι ικανοί να ασχοληθούν με την έρευνα και την πρακτική στα ευρύτερα πεδία της διατήρησης, επιμέλειας και προστασίας των μνημείων και τέχνηργων της πολιτιστικής κληρονομιάς.
2. Να είναι ικανοί να συμμετέχουν σε ερευνητικές ομάδες και να συμβάλλουν στην εξέλιξη του σχετικού επιστημονικού πεδίου.
3. Να διαθέτουν ολοκληρωμένες επιστημονικές γνώσεις στις γνωστικές περιοχές της διατήρησης και διαχείρισης των μνημείων και των οργανικών, ανόργανων ή σύμμεικτων τέχνηργων, έτσι ώστε να είναι σε θέση να συνεισφέρουν στην καταγραφή και απαλοιφή των φθορών τους.
4. Να είναι σε θέση να αξιολογούν τα προβλήματα που μπορούν να προκύψουν στα μνημεία και τα φορητά τέχνηργα της πολιτιστικής κληρονομιάς από τις φυσικές καταστροφές και την εν γένει κλιματική αλλαγή.
5. Να είναι ικανοί να καταγράψουν, να ελέγξουν και να αξιολογήσουν τους περιβαλλοντικούς φθοροποιούς παράγοντες στα μνημεία και τα τέχνηργα.
6. Να μπορούν να καταγράψουν με σύγχρονα μέσα και νέες τεχνολογίες τα μνημεία και τα φορητά τέχνηργα χρησιμοποιώντας τα δεδομένα στην ανάπτυξη και διάχυση της πολιτισμικής κληρονομιάς.
7. Να είναι ικανοί για τη δημιουργία και εκτέλεση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, με κύριο άξονα την διατήρηση και διαχείριση της πολιτισμικής κληρονομιάς.
8. Να είναι ικανοί για την επιμέλεια και επίβλεψη μόνιμων ή περιοδικών εκθέσεων σχετικών με την πολιτισμική κληρονομιά.
9. Να είναι ικανοί για την καταγραφή και επεξεργασία πολιτισμικών δεδομένων της υλικής και άυλης πολιτισμικής κληρονομιάς.

Διοίκηση

Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών του ΔΠΜΣ απαρτίζεται από συνολικά πέντε μέλη εκ των οποίων τρία προέρχονται από το Τμήμα Περιβάλλοντος (Συντονίζον Τμήμα) και δύο από το Τμήμα Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας & Μουσειολογίας (Συνεργαζόμενο Τμήμα) ως εξής:

1. Κουλουγλιώτης Διονύσιος – Διευθυντής του ΔΠΜΣ, Καθηγητής Τμήματος Περιβάλλοντος
2. Βλίζος Σταύρος, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας & Μουσειολογίας
3. Δρακάκης Εμμανουήλ, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας & Μουσειολογίας
4. Καρύδης Χρήστος, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Περιβάλλοντος
5. Καμπιώτη Αδαμαντία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Περιβάλλοντος

Ανθρώπινο Δυναμικό

Διδάσκοντες - Μέλη ΔΕΠ

Καμπάση Αικατερίνη, Καθηγήτρια Τμήματος Περιβάλλοντος,
e-mail: kkabassi@ionio.gr

Κουλουγλιώτης Διονύσιος, Καθηγητής Τμήματος Περιβάλλοντος,
e-mail: dkoul@ionio.gr

Βλίζος Σταύρος, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας & Μουσειολογίας, e-mail: vlizosst@ionio.gr

Δρακάκης Εμμανουήλ, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας, e-mail: mdrakakis@ionio.gr

Ηρειώτου Ευφημία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων, e-mail: eerioutou@ionio.gr

Καμπιώτη Αδαμαντία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Περιβάλλοντος,
e-mail: akampiot@ionio.gr

Καρύδης Χρήστος, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Περιβάλλοντος,
e-mail: c.karydis@ionio.gr

Μαρτίνης Αριστοτέλης, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Περιβάλλοντος, e-mail: amartinis@ionio.gr

Ποϊραζίδης Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Περιβάλλοντος,
e-mail: kroiraz@ionio.gr

Καρύδης Ιωάννης, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Πληροφορικής,
e-mail: karydis@ionio.gr

Κομιανός Βασίλειος, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Τεχνών Ήχου και Εικόνας,
e-mail: vkomianos@ionio.gr

Μαντή Παναγιώτα, Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος Περιβάλλοντος,
e-mail: pmanti@ionio.gr

Πούλιος Ιωάννης, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Τουρισμού,
e-mail: i.roulios@ionio.gr

Μινώτου Μαριέττα, Λέκτορας Τμήματος Αρχαιονομίας Βιβλιοθηκονομίας και
Μουσειολογίας, e-mail: mminotou@ionio.gr

Διδάσκοντες – Εξωτερικοί συνεργάτες

Ιωακείμιδης Παναγιώτης, Ph.D, e-mail: ioakimidisp@yahoo.gr

Κώστα Ελισσάβετ, Ph.D, e-mail: elsakosta@ionio.gr

Μινώτου Χαρίκλεια, Ph.D, e-mail: charmini@otenet.gr

Πετσιμέρη Ειρήνη, Ph.D, e-mail: areinita@hotmail.com

Τσίπης Αθανάσιος, Ph. D, e-mail: atsipis@ionio.gr

Διοικητικό – Λοιπό Προσωπικό

Αθανάσιος Μποτώνης, Συμβασιούχος υπάλληλος

Ευαγγελία Πυλαρινού, Μόνιμη διοικητική υπάλληλος Ιονίου Πανεπιστημίου

Αλεξάνδρα-Καρολίνα Ντούζεβιτς-Πήλικα, Μέλος ΕΤΕΠ Τμήματος Περιβάλλοντος

E-mail Γραμματείας: preservmaster@ionio.gr

Κτηριακές & Εργαστηριακές υποδομές

Το εργαστηριακό μέρος των μαθημάτων που το διαθέτουν (που αντιστοιχεί σε ποσοστό περίπου 10% του συνολικού εκπαιδευτικού έργου του ΔΠΜΣ) λαμβάνει χώρα με φυσική παρουσία στις εγκαταστάσεις του Τμήματος Περιβάλλοντος στη Ζάκυνθο.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος διαθέτει υπερσύγχρονο νεόδμητο κτήριο (κατασκευής 2012) συνολικού στεγασμένου εμβαδού 5500 m², σε απόσταση 2.8 Km από το κέντρο της πόλης της Ζακύνθου με επιπλέον περιφερειακούς λειτουργικούς χώρους περίπου 3000 m². Το κτήριο έχει πλήρη ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό υποστήριξης (κεντρικά συστήματα α/σ, αυτοματισμούς, πυρασφάλεια, ανελκυστήρες, ασύρματο Wi-Fi, video-projectors, υποδομές για άτομα με ειδικές ανάγκες), και διαθέτει, μεταξύ άλλων, 12 αίθουσες εργαστηρίων με σύγχρονο εξοπλισμό και βιβλιοθήκη με αναγνωστήριο.

Ο εργαστηριακός εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της εργαστηριακής διδασκαλίας του ΔΠΜΣ ενδεικτικά περιλαμβάνει:

- XRF (Φορητό & επιτραπέζιο) και Επιτραπέζιο XRD
- Φορητό σύστημα RAMAN
- FTIR & FTIR Microscopy
- Αέριο Χρωματογράφο-Φασματογράφο Μάζας
- Στερεοσκόπια και μικροσκόπια συνδεδεμένα με κάμερα για χρήση από Η/Υ
- Ηλεκτρικές σκούπες εργασιών συντήρησης (Museum Vac)
- Φορητό σύστημα φωτισμού ορατού υπεριώδους
- Σύστημα απεντόμωσης VELOXY
- Υγραντήρες (Preservation pencil)
- Στερεομικροσκόπιο (Novex Holland)
- Μηχάνημα ξηρού καθαρισμού ORACLE SRL

Σπουδές στο ΔΠΜΣ «Διατήρηση & Διαχείριση Πολιτισμικής Κληρονομιάς»

Γενικά

Ο φοιτητής για να αποκτήσει το μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στη «Διατήρηση & Διαχείριση Πολιτισμικής Κληρονομιάς», πρέπει να ικανοποιήσει τις παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Να ολοκληρώσει επιτυχώς τρία (3) εξάμηνα σπουδών.
2. Να συγκεντρώσει ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS) εκ των οποίων οι 60 προέρχονται από τα μαθήματα και οι 30 από τη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία
3. Να εκπονήσει πρακτική άσκηση διάρκειας 120 ωρών.

Τα δύο πρώτα εξάμηνα σπουδών (Α΄ και Β΄) οι φοιτητές οφείλουν να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε συνολικά 12 μαθήματα (10 υποχρεωτικά και 2 επιλογής). Κατά τη διάρκεια του Γ΄ Εξαμήνου οι φοιτητές εκπονούν την μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία καθώς και την πρακτική άσκηση. Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιηθεί και κατά τη διάρκεια του θέρους αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εξεταστικής περιόδου του Β΄ Εξαμήνου Σπουδών.

Οι διδάσκοντες του ΔΠΜΣ, στα πλαίσια απασχόλησής τους, αναλαμβάνουν την επίβλεψη μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών. Η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται με βάση τον αντίστοιχο ειδικό κανονισμό ο οποίος είναι αναρτημένος στον επίσημο ιστότοπο του ΔΠΜΣ (<https://envi.ionio.gr/preserv-ch/gr/regulation/>).

Οι παραδόσεις των μαθημάτων ξεκινούν κατά κανόνα την πρώτη εβδομάδα του Οκτωβρίου. Το χειμερινό εξάμηνο ολοκληρώνεται στα μέσα Ιανουαρίου. Ακολουθεί, έως τα μέσα Φεβρουαρίου, η χειμερινή εξεταστική περίοδος. Το εαρινό εξάμηνο ξεκινά στα μέσα Φεβρουαρίου και ολοκληρώνεται την τελευταία εβδομάδα του Μαΐου. Ακολουθούν οι εξετάσεις του εαρινού εξαμήνου. Τέλος οι επαναληπτικές εξετάσεις πραγματοποιούνται εντός των τεσσάρων εβδομάδων του μηνός Σεπτεμβρίου.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική και πραγματοποιείται κατά 90% με μεθόδους εξ΄ αποστάσεως εκπαίδευσης ενώ μόνο το εργαστηριακό μέρος των μαθημάτων που το διαθέτουν (που αντιστοιχεί σε ποσοστό περίπου 10% του συνολικού εκπαιδευτικού έργου του ΔΠΜΣ) λαμβάνει χώρα με φυσική παρουσία στις εγκαταστάσεις του Τμήματος Περιβάλλοντος στη Ζάκυνθο. Η δια ζώσης εργαστηριακή διδασκαλία πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια (το πολύ 2 ανά εξάμηνο) Σαββατοκύριακων ώστε να είναι εφικτή η συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών που εργάζονται ή διαμένουν εκτός Ζακύνθου.

Η επίσημη ιστοσελίδα του ΔΠΜΣ (<https://envi.ionio.gr/preserv-ch/gr/>) διαθέτει ειδική ενότητα με τίτλο «Ενημέρωση» από την οποία οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες αντλούν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την απρόσκοπτη υλοποίηση των σπουδών τους. Επιπλέον, οι φοιτητές μπορούν να επικοινωνούν με τη Γραμματεία του ΔΠΜΣ είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είτε μέσω τηλεφώνου σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέχονται στην ενότητα «Επικοινωνία» της επίσημης ιστοσελίδας.

Πρόγραμμα Σπουδών

Τα δύο πρώτα εξάμηνα σπουδών (Α΄ και Β΄) οι φοιτητές οφείλουν να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε συνολικά 6 μαθήματα (5 υποχρεωτικά και 1 επιλογής).

Κατά τη διάρκεια του Γ΄ Εξαμήνου οι φοιτητές εκπονούν την μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία καθώς και την πρακτική άσκηση (διάρκειας 120 ωρών). Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιηθεί και κατά τη διάρκεια του θέρους αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εξεταστικής περιόδου του Β΄ Εξαμήνου Σπουδών.

Συνοπτικά, τα προσφερόμενα μαθήματα παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα.

A' Εξάμηνο		
Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)	Τύπος Μαθήματος
Δημόσια Αρχαιολογία και Πολιτισμική Κληρονομιά – PCH101	5	Υποχρεωτικό
Ζητήματα Διαχείρισης Τεκμηρίων Πολιτισμικής Κληρονομιάς – PCH102	5	Υποχρεωτικό
Προληπτική Συντήρηση Πολιτισμικών Τεκμηρίων* - PCH103*	5	Υποχρεωτικό
Ειδικά Θέματα Διατήρησης Ανόργανων Υλικών*- PCH104*	5	Υποχρεωτικό
Σύγχρονες Επιστημονικές Μέθοδοι Ταυτοποίησης και Χρονολόγησης Υλικών* - PCH105*	5	Υποχρεωτικό
Προστασία και ανάδειξη πολιτισμικού και φυσικού περιβάλλοντος – PCH106	5	Επιλογής
Πολιτισμικό Management και Νομοθεσία – PCH107	5	Επιλογής
Επίδραση κλιματικών αλλαγών σε τέχνηρα και μνημεία* - PCH108*	5	Επιλογής
* Μαθήματα με εργαστηριακό μέρος το οποίο πραγματοποιείται δια ζώσης (Εγκαταστάσεις Τμήματος Περιβάλλοντος – Ζάκυνθος). Το εργαστηριακό μέρος αντιστοιχεί σε ποσοστό 25% για τα PCH103 & PCH104 και σε ποσοστό 10% για τα PCH105 & PCH108		
B' Εξάμηνο		
Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)	Τύπος Μαθήματος
Ειδικά θέματα διατήρησης οργανικών υλικών* - PCH201*	5	Υποχρεωτικό
Πολιτιστική κληρονομιά στην ψηφιακή εποχή – PCH202	5	Υποχρεωτικό
Μουσειολογία και ανάδειξη πολιτισμικού αγαθού – PCH203	5	Υποχρεωτικό
Μέθοδοι Στατιστικής Ανάλυσης Πολιτισμικών Δεδομένων – PCH204	5	Υποχρεωτικό
Χαρτογράφηση πολιτισμικού τοπίου – PCH205	5	Υποχρεωτικό
3D τεχνολογίες στην πολιτισμική κληρονομιά – PCH206	5	Επιλογής
Έλεγχος επιπτώσεων μικροβιολογικών παραμέτρων στα έργα τέχνης*- PCH207*	5	Επιλογής
Πολιτισμικός Τουρισμός – PCH208	5	Επιλογής
* Μαθήματα με εργαστηριακό μέρος το οποίο πραγματοποιείται δια ζώσης (Εγκαταστάσεις Τμήματος Περιβάλλοντος – Ζάκυνθος). Το εργαστηριακό μέρος αντιστοιχεί σε ποσοστό 25% για το PCH201 και σε ποσοστό 10% για το PCH207		
Γ' Εξάμηνο		
Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)	Τύπος Μαθήματος
Πρακτική Άσκηση	0	Υποχρεωτικό
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	30	Υποχρεωτικό

Τα αναλυτικά περιγράμματα όλων των μαθημάτων είναι διαθέσιμα στον επίσημο ιστότοπο του ΔΠΜΣ (<https://envi.ionio.gr/preserv-ch/gr/studies/courses/>).

Ακολουθεί συνοπτική αναφορά στο περιεχόμενο κάθε μαθήματος.

Μαθήματα Α΄ Εξαμήνου

PCH101 - Δημόσια Αρχαιολογία και Πολιτισμική Κληρονομιά

Η επιστήμη της αρχαιολογίας (ιστορία και τομείς). Η αρχαιολογική έρευνα. Διαχείριση αρχαιολογικού υλικού και η αξιοποίησή του στο πλαίσιο της ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς. Η προστασία και η αξία της Πολιτιστικής κληρονομιάς μέσα από Διεθνείς Οργανισμούς. Νόμοι και Διεθνείς Συμβάσεις που προστατεύουν την πολιτιστική κληρονομιά. Νέες τάσεις δεοντολογίας και συμμετοχικότητα στη διαχείριση αρχαιολογικών χώρων. Κοινωνία και διαχείριση αρχαιολογικών χώρων. «Αρχαιολογία της κοινωνίας» και «Δημόσια αρχαιολογία». Η μουσειολογία, η αρχαιολογία και το κοινό (μουσεία, επικοινωνία με το κοινό, η αρχαιολογία στο εκπαιδευτικό σύστημα). Νέα μουσειακή αντίληψη, που συνδέει τον αρχαιολογικό χώρο και το μουσείο με τη σύγχρονη ζωή και ενθαρρύνει την κοινωνική συμμετοχή. Δυνατότητες ανάδειξης και αξιοποίησης του αρχαιολογικού υλικού ως πολιτισμικού αγαθού.

PCH102 – Ζητήματα Διαχείρισης Τεκμηρίων Πολιτισμικής Κληρονομιάς

Η έννοια της Διαχείρισης των Υλικών και Άυλων Τεκμηρίων της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Η σύνδεσή τους τις ιστορικές και ιδεολογικές διεργασίες στο πλαίσιο των οποίων κατασκευάζονται αλλά και επαναπροσδιορίζονται αυτές οι έννοιες.

Η πολιτισμική πολιτική στην Ευρώπη μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, Η διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς στην Ελλάδα αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

Η συμβολή διεθνών κανονιστικών και θεσμικών κειμένων (Χάρτες, Συμβάσεις, Διακηρύξεις κ.ά.), από παγκόσμιους οργανισμούς για την υιοθέτηση κανόνων και την καθιέρωση καλών πρακτικών για την Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Τα μουσεία στην Ελλάδα και στον κόσμο: Ιστορικοί μετασχηματισμοί και σύγχρονες προκλήσεις. Πολιτιστική Επικοινωνία. Προστασία της παγκόσμιας ΠΚ.

Εξειδικευμένα ζητήματα διαφύλαξης και ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς και του ρόλου των νέων τεχνολογιών, στον εντοπισμό, διάσωση, καταγραφή, ψηφιοποίηση, συντήρηση, προβολή και αξιοποίηση των τεκμηρίων της ΠΚ.

Η σύνδεση της ΠΔΤ με το ανθρώπινο και φυσικό Περιβάλλον και την βιώσιμη οικονομική ανάπτυξή του.

Η σύνδεση της ΠΔΤ με την διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.

Σχεδιασμός και αξιολόγηση προτάσεων για την διαχείριση τεκμηρίων ΠΚ., με την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε (μελέτες περίπτωσης).

PCH103 – Προληπτική Συντήρηση Πολιτισμικών Τεκμηρίων

Βασικές αρχές και διαφορές μεταξύ των μορφών διατήρησης (πρόληψη, επέμβαση και αποκατάσταση). Ορισμοί και πολιτιστικοί Οργανισμοί. Περιβαλλοντικοί παράμετροι (υγρασία, θερμοκρασία, ακτινοβολία, ρύποι). Βιολογικοί παράγοντες και τα προβλήματα τους. Φυσικές καταστροφές (πλημμύρες, φωτιά, σεισμοί) και η

αντιμετώπιση τους με άμεσα μέτρα. Περιβαλλοντικά δεδομένα και η λήψη τους σε συνδυασμό με το εσωτερικό περιβάλλον ενός μνημείου ή ιστορικού κτηρίου.). Ανάλυση δεδομένων. Ανάλυση και παρουσίαση κατάλληλων ή μη υλικών αποθήκευσης, έκθεσης και μεταφοράς. Πτητικές οργανικές ενώσεις και η αντιμετώπιση τους μέσα στο περιβάλλον ενός μουσείου. Τρόποι μεταχείρισης. Υλικά, εξοπλισμός και τύποι προθηκών. Παρουσίαση και ανάλυση προτεινόμενων τρόπων έκθεσης δισδιάστατων και τρισδιάστατων έργων.

PCH104 – Ειδικά Θέματα Διατήρησης Ανόργανων Υλικών

Το μάθημα εξετάζει τα προβλήματα διατήρησης των ανόργανων υλικών τεκμηρίων πολιτισμικής κληρονομιάς (μέταλλο, κεραμικό/γυαλί, λίθος, τοιχογραφία & ψηφιδωτό) σε ένα περιβάλλον ισχυρών περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών αλλαγών. Πιο συγκεκριμένα, το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση των μηχανισμών και παραγόντων φθορών των τεκμηρίων πολιτισμικής κληρονομιάς σε διαφορετικές περιβαλλοντικές συνθήκες. Το μάθημα καλύπτει θεωρητικά αλλά και σε πρακτικά εργαστήρια τις μεθόδους για την παρακολούθηση και την καταγραφή των φθορών σε αντικείμενα. Καλύπτει τις βασικές αρχές επεμβατικής συντήρησης & αποκατάστασης και τις συγκρίνει με επιλογές μη-επεμβατικών μεθόδων. Οι φοιτητές καλούνται επίσης να συμμετάσχουν σε σεμινάρια όπου γίνεται συζήτηση και κριτική αξιολόγηση μελετών περίπτωσης στις οποίες έχουν υιοθετηθεί διάφορα μοντέλα διαχείρισης. Η μαθησιακή διαδικασία έχει ως σκοπό την ανάπτυξη ενός σύγχρονου τρόπου σκέψης σχετικά με το ευρύτερο κόστος σε σχέση με το όφελος που έχει η συντήρηση και η διατήρηση των ανόργανων τεκμηρίων.

PCH105 – Σύγχρονες Επιστημονικές Μέθοδοι Ταυτοποίησης και Χρονολόγησης Υλικών

Βασικές αρχές αναλυτικής μεθοδολογίας. Ανάπτυξη μεθόδων. Αναλυτικά Σφάλματα. Μέθοδοι χρονολόγησης υλικών. Φασματοσκοπία φθορισμού ακτίνων Χ (XRF). Φασματοσκοπία περίθλασης ακτίνων Χ (XRD). Οπτική μικροσκοπία. Αρχή λειτουργίας Φασματοσκοπίας ορατού. Αρχή λειτουργίας Φασματοσκοπίας υπερέυθρου (FTIR). Υπέρυθρη φασματοσκοπία Raman. Αρχή λειτουργίας Μεθόδων χρωματογραφικού διαχωρισμού. Αέρια Χρωματογραφία. Υγρή Χρωματογραφία. Φασματογραφία Μάζας. Παραδείγματα εφαρμογών των μεθόδων για ταυτοποίηση, χρονολόγηση και αυθεντικοποίηση στην αρχαιομετρία και σε έργα τέχνης.

PCH106 – Προστασία και Ανάδειξη Πολιτισμικού και Φυσικού Περιβάλλοντος

Ανάλυση και σύνδεση εννοιών φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος. Θεσμικό πλαίσιο για την προστασία και διαχείριση του φυσικού & πολιτισμικού περιβάλλοντος. Περιβάλλον – Τοπίο και το θεσμικό πλαίσιο που το διέπει. Εννοιολογική προσέγγιση της βιώσιμη ανάπτυξης για το περιβάλλον και τον πολιτισμό. Οι στόχοι για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη για τη φυσική και πολιτισμική κληρονομιά.

Διαχείριση και ανάδειξη φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος.

Τουριστική ανάπτυξη, επιδράσεις και επιπτώσεις στο φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον – πιέσεις & απειλές από ανθρώπινες δραστηριότητες. Η φέρουσα ικανότητα ως εργαλείο προστασίας και βιώσιμης ανάπτυξης. Χρηματοδοτικά εργαλεία για την προστασία και ανάδειξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Περιπτώσεις μελέτης και ανάδειξης φυσικής και πολιτισμικής κληρονομιάς (πολιτισμικές & περιβαλλοντικές διαδρομές).

PCH107 – Πολιτισμικό Management και Νομοθεσία

Βασικές έννοιες: πολιτισμός κουλτούρα, ατομική και συλλογική ταυτότητα, πολιτιστικά αγαθά και πολιτιστική κληρονομιά, πολιτιστική πολιτική και πολιτιστική διαχείριση, πολιτιστικοί οργανισμοί – κρατικός παρεμβατισμός και ιδιωτική πρωτοβουλία, επιχείρηση και μάρκετινγκ (marketing). Εξειδικευμένα ζητήματα, που αφορούν στην ίδρυση-συγκρότηση και διοίκηση των πολιτιστικών οργανισμών. Σχεδιασμός και διαχείριση πολιτιστικών εγκαταστάσεων. Ο ρόλος της ηγεσίας και του management στη διοίκηση και τη διαχείριση των πολιτιστικών οργανισμών, σε σχέση με τις ιδιαιτερότητες και διαφορετικότητες του κάθε φορέα. Μέθοδοι και τρόποι άσκησης του πολιτιστικού management. Νέες τεχνολογίες. Πολιτιστικό μάρκετινγκ. Πολιτικές και μεθόδους για τη χρηματοδότηση, τη συνεργασία και τη δημιουργία δικτύων με άλλους φορείς. Διάχυση και επικοινωνία του πολιτισμικού προϊόντος. Οικονομική διαχείριση. Στρατηγικές βιωσιμότητας. Νομοθετικό πλαίσιο στη διοίκηση και διαχείριση των πολιτιστικών οργανισμών στην Ελλάδα. Ζητήματα κυριότητας, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων στη διακίνηση των πολιτιστικών αγαθών.

PCH108 – Επίδραση Κλιματικών Αλλαγών σε Τέχνηρα και Μνημεία

Μελέτη των βασικών αέριων ρύπων (πηγές προέλευσης, χαρακτηριστικά, επιδράσεις). Φαινόμενο του Θερμοκηπίου. Όξινη Βροχή. Τρύπα του όζοντος. Φωτοχημικά οξειδωτικά. Ανάλυση συγκεκριμένων παραδειγμάτων μνημείων από όλο τον κόσμο και των επιδράσεων που η κλιματική αλλαγή έχει σε αυτά.

Μαθήματα Β' Εξαμήνου

PCH201 – Ειδικά Θέματα Διατήρησης Οργανικών Υλικών

Βασικές αρχές για την συντήρηση και αποκατάσταση των οργανικών υλικών. Τεχνικές καταγραφής και μεθοδολογικής προσέγγισης για την διατήρηση των οργανικών έργων τέχνης. Τεχνικές φωτογράφισης, οπτικής μικροσκοπίας και μη επεμβατικών τεχνικών (UV, IR). Παθολογία φθορών για υφασμάτινα έργα τέχνης. Παθολογία φθορών για βιβλία, αρχεία, περγαμηνές και φωτογραφικό υλικό. Παθολογία φθορών για φορητές εικόνες και ζωγραφικά έργα. Παθολογία φθορών για δέρμα και οστά. Παθολογία φθορών για ξύλινα έργα τέχνης. Τρόποι μεταχείρισης και μεταφοράς. Μελέτες περιπτώσεων από Αγ. Όρος, Σινά, ελλαδικό χώρο και εξωτερικό.

PCH202 – Πολιτιστική Κληρονομιά στην Ψηφιακή Εποχή

Ανάδειξη και διάδοση του πολιτισμού μέσω της ψηφιακής τεχνολογίας, πολιτισμός και ψηφιακά Μέσα, ψηφιακός πολιτισμός, ψηφιακά μουσεία, επικοινωνία ανθρώπου-υπολογιστή, εικονική και επαυξημένη πραγματικότητα, δια βίου εκπαίδευση για τον Πολιτισμό, την συντήρηση και τις Νέες Τεχνολογίες, σχεδίαση και ανάπτυξη ιστοτόπων, διαδίκτυο και πολιτισμός, διαχείριση πολιτισμικών δεδομένων και βάσεις δεδομένων, διατήρηση άυλης και υλικής πολιτισμικής κληρονομιάς με νέες τεχνολογίες και ψηφιοποίηση τεκμηρίων.

PCH203 – Μουσειολογία και Ανάδειξη Πολιτισμικού Αγαθού

Διερεύνηση των σύγχρονων μουσειολογικών τάσεων με αφετηρία τη «νέα μουσειολογία». Έννοιες του μουσειακού αντικειμένου, της συλλογής και του συλλεκτισμού. Παρουσίαση και συζήτηση της έννοιας του ενεργού και του κριτικού επισκέπτη και η σημασία της εμπειρίας. Δομικά μέρη και εργαλεία της αφήγησης και οι σύγχρονες προσεγγίσεις στη νοηματοδότηση των αντικειμένων. Το «δημοκρατικό» μουσείο και μουσειακές πρακτικές που προσανατολίζονται σε αυτή την κατεύθυνση. Κοινωνικές διαστάσεις του μουσειακού θεσμού με παραδείγματα αξιοποίησης της κοινωνικής δυναμικής του. Ο ρόλος του μουσείου στην διαχείριση του «ευαίσθητου» παρελθόντος. Με ποιους τρόπους μπορούν τα μουσεία να ανταποκριθούν στις σύγχρονες μουσειολογικές τάσεις;

PCH204 – Μέθοδοι Στατιστικής Ανάλυσης Πολιτισμικών Δεδομένων

Βασικές αρχές περιγραφικής στατιστικής. Αρχές κατασκευής και χρήσης στατιστικών μοντέλων για τον έλεγχο ερευνητικών ερωτημάτων. Εξερεύνηση δεδομένων με χρήση γραφημάτων. Το πρόβλημα της μεροληψίας. Μη παραμετρικά στατιστικά μοντέλα. Αναλύσεις συσχέτισης δεδομένων. Μοντέλα παλινδρόμησης (Απλή γραμμική παλινδρόμηση, Πολλαπλή παλινδρόμηση). Εισαγωγή στις έννοιες της ρύθμισης (moderation) και διαμεσολάβησης (mediation) στην ανάλυση παλινδρόμησης. Σύγκριση μεταξύ δύο ή περισσότερων μέσων (έλεγχοι-t, ανάλυση

PCH205 – Χαρτογράφηση Πολιτισμικού Τοπίου

Βασικές έννοιες διαχείρισης και ανάλυσης της γεωγραφικής πληροφορίας. Δημιουργία εργασίας μέσω ΓΣΠ. Το γεωγραφικό σύστημα αναφοράς και συστήματα συντεταγμένων. Γνωριμία με το ArcGIS PRO και το Google Earth. Αναζήτηση, γεωαναφορά και επεξεργασία υπαρχόντων γεωγραφικών δεδομένων. Ψηφιοποίηση με ArcGIS Pro και Google Earth. Ανάλυση αναγλύφου. Αναπαράσταση σε 3D προβολή της γεωγραφικής πληροφορίας. Δημιουργία διαδικτυακών χαρτών και διαδικτυακών εφαρμογών αναπαράστασης γεωγραφικής πολιτισμικής πληροφορίας.

PCH206 – 3D Τεχνολογίες στην Πολιτισμική Κληρονομιά

Εισαγωγή στα περιβάλλοντα εικονικής, επαυξημένης και μεικτής πραγματικότητας και τις εφαρμογές τους στην πολιτισμική κληρονομιά. Επίδειξη και ανάλυση παραδειγμάτων. Μέθοδοι αποτύπωσης πολιτισμικής κληρονομιάς. Μέθοδοι προβολής και ανάδειξης. Ανατομία των περιβαλλόντων 3D. Εξοπλισμός, εμπύθιση, διάδραση. Εισαγωγή στα περιβάλλοντα ανάπτυξης 3D εφαρμογών. Εμπύθιση σε 3D περιβάλλοντα. Ανάπτυξη περιεχομένου για 3D περιβάλλοντα μεικτής πραγματικότητας. Μορφές διάδρασης (embodied, tangible) σε 3D περιβάλλοντα. Τεχνολογίες και εξοπλισμός. Ανάπτυξη εφαρμογών για 3D περιβάλλοντα. Εκμάθηση περιβαλλόντων ανάπτυξης (Unity3D, AR toolkit, Vuforia). Μελέτη και σχεδίαση μεθόδων διάδρασης σε περιβάλλοντα εικονικής πραγματικότητας. Υλοποίηση μεθόδων διάδρασης σε περιβάλλοντα εικονικής πραγματικότητας. Μελέτη και σχεδίαση μεθόδων διάδρασης σε περιβάλλοντα επαυξημένης πραγματικότητας. Υλοποίηση μεθόδων διάδρασης σε περιβάλλοντα επαυξημένης πραγματικότητας. Ζητήματα, τεχνολογίες και μεθοδολογίες απεικόνισης: rendering, overlaying, 3D στερεοσκοπική όραση. Σχεδίαση εγκαταστάσεων εικονικής πραγματικότητας. Μέθοδοι αντιμετώπισης αρνητικών επιδράσεων των εφαρμογών εικονικής-επαυξημένης πραγματικότητας (απομόνωση, βία και εθισμός). Νομικά και ηθικά ζητήματα στην επαυξημένη πραγματικότητα. Μελέτη αποτελεσματικότητας 3D τεχνολογιών στην πολιτισμική κληρονομιά και η αποδοχή τους από τους χρήστες.

PCH207 – Έλεγχος Επιπτώσεων Μικροβιολογικών Παραμέτρων στα Έργα Τέχνης

Μικροοργανισμοί και Μικροβιολογία. Δομή και λειτουργία μικροβιακών κυττάρων. Μικροσκοπία. Κύτταρα βακτηρίων και αρχαίων. Μικροβιακή μετακίνηση. Ευκαρυωτικά μικροβιακά κύτταρα. Μικροβιακός μεταβολισμός. Εργαστηριακή καλλιέργεια μικροοργανισμών. Μικροβιακή ανάπτυξη και έλεγχος. Βακτηριακή κυτταρική διαίρεση. Αύξηση πληθυσμού. Μέτρηση μικροβιακής αύξησης. Περιβαλλοντικές επιδράσεις στη μικροβιακή αύξηση. Μικροβιακή ποικιλότητα. Μικροβιακή εξέλιξη και συστηματική. Μεταβολική ποικιλότητα μικροοργανισμών. Μικροβιακή οικολογία και περιβαλλοντική μικροβιολογία. Μικροβιακή ανάπτυξη σε υλικά τέχνης (οργανικά-ανόργανα) και η αντιμετώπιση της.

PCH208 – Πολιτισμικός Τουρισμός

Τουρισμός και εναλλακτικές μορφές τουρισμού

Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη

Η έννοια και τα οφέλη του πολιτιστικού τουρισμού

Πολιτιστικός τουρισμός και πολιτιστική κληρονομιά

Προϊόντα πολιτιστικού τουρισμού

Θρησκευτικός τουρισμός

Το κοινό του πολιτιστικού τουρισμού

Η έννοια των πολιτισμικών διαδρομών

Σχεδιασμός πολιτισμικών διαδρομών.

Η χρήση των νέων τεχνολογιών

Πολιτισμικός τουρισμός και τοπική ανάπτυξη

Branding τόπου

Στρατηγικές ανάπτυξης του πολιτιστικού τουρισμού και

Επικοινωνία και προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού.

Μαθήματα Γ' Εξαμήνου

PCH300 – Πρακτική Άσκηση

Η πρακτική άσκηση γίνεται μέσω εργασίας σε ένα μουσείο, γκαλερί, βιβλιοθήκη, εργαστήριο κ.α. δημόσιου ή ιδιωτικού Πολιτισμικού ή εκκλησιαστικού οργανισμού εντός ή εκτός του πανεπιστημίου. Η πρακτική άσκηση επιτρέπει στους φοιτητές/τριες μεγάλη ευελιξία στην οργάνωση της φύσης της πρακτικής και του εμπλεκόμενου οργανισμού, σε συνεννόηση με τους υπεύθυνους καθηγητές.

Με την τοποθέτηση σε ένα πραγματικό επαγγελματικό περιβάλλον, πολλά από τα θέματα τα οποία καλύπτονται στο ΔΠΜΣ, μπαίνουν σε εφαρμογή, αλλά και εδραιώνονται με εμπειρική γνώση.

Η πρακτική άσκηση έχει χρόνο διάρκειας 1 μήνα (120 ώρες). Η επιλογή της θέσης πρακτικής και του γνωστικού πεδίου που θεραπεύει γίνεται μετά το τέλος του πρώτου εξαμήνου και μπορεί να ξεκινήσει εντός του θέρους αμέσως μετά το τέλος του Β' εξαμήνου σπουδών.

PCH301 – Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Ορισμός θέματος και επιβλέποντος διπλωματικής. Συγγραφή πρωτοκόλλου, διόρθωση / έγκριση από επιβλέποντα, υποβολή στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ. Συμπλήρωση εντύπων αίτησης προς την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας ή/και σε άλλους φορείς, διόρθωση / έγκριση / υποβολή αίτησης από τον επιβλέποντα στην ΕΗΔΕ (για ερευνητικές διπλωματικές εργασίες). Αναζήτηση και μελέτη βιβλιογραφίας και σχετικής αρθρογραφίας. Προετοιμασία, σχεδιασμός και πραγματοποίηση ερευνητικής μελέτης ή εργασίας πεδίου. Επεξεργασία – ανάλυση - ερμηνεία αποτελεσμάτων. Συγγραφή διπλωματικής εργασίας, έλεγχος κατά της λογοκλοπής, διόρθωση / έγκριση από επιβλέποντα, κατάθεση διπλωματικής εργασίας στην τριμελή επιτροπή. Υποβολή ανακοίνωσης σε συνέδριο ή/και δημοσίευσης σε επιστημονικό περιοδικό (προαιρετικά). Δημόσια προφορική υποστήριξη διπλωματικής εργασίας.

Φοιτητικά θέματα

Νεοεισερχόμενοι φοιτητές

Οι **νεοεισερχόμενοι φοιτητές**, μόλις πληροφορηθούν την επιτυχή είσοδό τους στο ΔΠΜΣ μέσω της αντίστοιχης ανακοίνωσης στον επίσημο ιστότοπο του προγράμματος (<https://envi.ionio.gr/preserv-ch/gr/>) καθώς και με προσωπικό μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, επικοινωνούν με τη Γραμματεία (βλ. ενότητα «Επικοινωνία» στον παραπάνω ιστότοπο) προκειμένου να λάβουν οδηγίες για τη διαδικασία της εγγραφής τους.

Αφού ολοκληρώσουν τη διαδικασία της εγγραφής τους, ενημερώνονται από τη Γραμματεία για τη διαδικασία απόδοσης ιδρυματικού λογαριασμού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ο οποίος τους επιτρέπει στη συνέχεια την πρόσβασή τους στις υπηρεσίες πληροφόρησης του Πανεπιστημίου καθώς και την εγγραφή τους στις ηλεκτρονικές τάξεις των μαθημάτων του ΔΠΜΣ στην ιδρυματική πλατφόρμα Ionio Open eclass.

Μέσω της επίσημης ιστοσελίδας είτε μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, οι φοιτητές ενημερώνονται για όλα τα πρακτικά ζητήματα που αφορούν στις σπουδές τους (πχ. ωρολόγιο πρόγραμμα, ακαδημαϊκό ημερολόγιο κλπ). Επιπλέον, μέσω του Ionio Open eclass λαμβάνουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν στην υλοποίηση του εκπαιδευτικού έργου κάθε μαθήματος ξεχωριστά.

Τηλεκπαίδευση

Σύγχρονη Τηλεκπαίδευση

Η σύγχρονη τηλεκπαίδευση υλοποιείται αποκλειστικά μέσω της πλατφόρμας ZOOM με ειδική άδεια (license) η οποία χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο για τις εκπαιδευτικές ανάγκες του ΔΠΜΣ. Η είσοδος των χρηστών στην πλατφόρμα γίνεται τηρώντας διαδικασία αυθεντικοποίησης μέσω των μοναδικών κωδικών που έχουν δοθεί σε κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια μετά την ολοκλήρωση της εγγραφής του στο ΔΠΜΣ.

Οι φοιτητές πληροφορούνται για τα στοιχεία σύνδεσης στη σύγχρονη τηλεκπαίδευση αποκλειστικά μέσω των αντίστοιχων ηλεκτρονικών τάξεων στην πλατφόρμα Ionio Open eclass, όπου και πάλι η πρόσβαση γίνεται αποκλειστικά μέσω των μοναδικών κωδικών κάθε εκπαιδευόμενου.

Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση

Η πλατφόρμα Ionio Open eClass είναι ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων και αποτελεί την πρόταση του Ακαδημαϊκού Διαδικτύου (GUnet) για την υποστήριξη Υπηρεσιών Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης. Έχει σχεδιαστεί με προσανατολισμό την ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, βασίζεται στη φιλοσοφία του λογισμικού ανοικτού κώδικα, υποστηρίζεται ενεργά από το GUnet και διανέμεται ελεύθερα.

Η εισαγωγή της Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης δίνει νέες δυνατότητες στην εκπαίδευση, προσφέροντας ένα μέσο αλληλεπίδρασης και συνεχούς επικοινωνίας εκπαιδευτή -εκπαιδευόμενου. Παράλληλα, υποστηρίζεται η ηλεκτρονική οργάνωση, αποθήκευση και παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού, ανεξάρτητα από τους περιοριστικούς παράγοντες του χώρου και του χρόνου της κλασσικής διδασκαλίας,

δημιουργώντας τις προϋποθέσεις ενός δυναμικού περιβάλλοντος εκπαίδευσης. Η πλατφόρμα Ionio Open eClass είναι σχεδιασμένη με στόχο την υλοποίηση νέων εκπαιδευτικών δράσεων. Κεντρικοί ρόλοι είναι αυτοί του εκπαιδευτή και του εκπαιδευόμενου. Ειδικότερα ο χρήστης - εκπαιδευτής μπορεί εύκολα και γρήγορα να δημιουργεί εύχρηστα και λειτουργικά ηλεκτρονικά μαθήματα, χρησιμοποιώντας το εκπαιδευτικό υλικό που διαθέτει (σημειώσεις, παρουσιάσεις, κείμενα, εικόνες, κλπ). Παράλληλα οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν ένα εναλλακτικό κανάλι πρόσβασης στην προσφερόμενη γνώση. Η πλατφόρμα Ionio Open eClass υποστηρίζει τις υπηρεσίες Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Η πρόσβαση σε αυτές γίνεται με τη χρήση ενός απλού φυλλομετρητή (web browser) χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων.

Για την πρόσβασή τους οι φοιτητές μπορούν να επισκεφθούν τη σελίδα <https://opencourses.ionio.gr/>

Βιβλιοθήκη – Υπηρεσίες πληροφόρησης

Οι φοιτητές κατά τη διάρκεια παρουσία τους στη Ζάκυνθο έχουν στη διάθεσή τους τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Περιβάλλοντος του Ιονίου Πανεπιστημίου η οποία αποτελεί σημείο συλλογής, επεξεργασίας και προώθησης της πληροφορίας. Αναπτύσσει και διατηρεί συλλογές βιβλίων, ψηφιακές συλλογές, επιστημονικά περιοδικά, διδακτορικές διατριβές, πτυχιακές εργασίες καθώς και ολόκληρη τη κάλυψη των αναγκών της Ακαδημαϊκής κοινότητας. Η βιβλιοθήκη διαθέτει στους χρήστες της αναγνωστήριο, με τη δυνατότητα χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Επιπλέον, οι φοιτητές έχουν στη διάθεσή τους τη δυνατότητα απομακρυσμένης πρόσβασης σε πηγές πληροφόρησης με τις οποίες είναι συνδεδεμένο το Ιόνιο Πανεπιστήμιο χρησιμοποιώντας υπολογιστή εκτός των κτηρίων του Ιδρύματος μέσω σύνδεσης vpn (virtual private network). Σχετικές οδηγίες δίνονται στον παρακάτω σύνδεσμο: <http://noc.ionio.gr/vpn.htm>

Πρακτική Άσκηση

Η υποχρεωτική πρακτική άσκηση διάρκειας ενός μήνα (120 ώρες) πραγματοποιείται μετά το τέλος του Β' Εξαμήνου Σπουδών σε φορέα (δημόσιο ή ιδιωτικό) της επιλογής του φοιτητή. Το Ακαδημαϊκό και Διοικητικό προσωπικό του ΔΠΜΣ προσφέρουν στους φοιτητές την κατάλληλη βοήθεια και καθοδήγηση για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Ενδεικτικά οι φορείς απασχόλησης είναι: Δημόσια και ιδιωτικά Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Γκαλερί, Εκκλησιαστικά Μουσεία, Πολιτιστικά ιδρύματα, Εφορείες Αρχαιοτήτων, Δήμοι, Μητροπόλεις και Ιερά Καθιδρύματα, κ.α.

Erasmus+

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν μέρος του προγράμματος σπουδών σε συνεργαζόμενο ίδρυμα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το οποίο έχει προηγηθεί η σύναψη της σχετικής διμερούς συμφωνίας στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus+.

Η κινητικότητα μπορεί να αφορά είτε την παρακολούθηση μιας εκπαιδευτικής ενότητας, είτε την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είτε την πρακτική άσκηση.